

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ BEST SELLER ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ

EMMA
DONOGHUE

ΤΟ
ΘΑΥΜΑ

Μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

TO ΘAYMA

EMMA DONOGHUE

ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Μετάφραση Ρηγούλα Γεωργιάδου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Για την κόρη μας την Ούνα, μια παλιά ιρλανδέζικη ευχή.

*Nár mille an sioc do chuid prátaí,
Go raibh duilleoga do chabáiste slán ó chnuimheanna.*

Είθε να μην πέσει ποτέ πάγος στις πατάτες σου
ούτε σκουλήκι στα λάχανά σου.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Τίτλος πρωτοτύπου: *The Wonder*

Συγγραφέας: Emma Donoghue

Μετάφραση: Ρηγούλα Γεωργιάδου

Διόρθωση: Χρύσα Φραγκιαδάκη

© 2016 Emma Donoghue

© 2016 Little, Brown and Company, Hachette Book Group

This edition published by arrangement with Little, Brown and Company, New York, New York, USA. All rights reserved.

© 2017, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., για την ελληνική γλώσσα

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά τον Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2017

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής

τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-569-729-7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Νοσοκόμα	11
2. Παρακολούθηση	85
3. Νηστεία	147
4. Νυχτέρι	217
5. Μεταστροφή	279
Επίλογος	356
Σημείωση	359

Κεφάλαιο 1
Νοσοκόμα

νοσοκόμα

νοσηλεύτρια

αδελφή

πρόσωπο που ασχολείται με τη φροντίδα ασθενών

Το ταξίδι δεν ήταν χειρότερο απ' ό,τι περίμενε. Πρώτα τρένο από το Λονδίνο στο Λίβερπουλ, μετά το νυχτερινό ατμόπλοιο για Δουβλίνο κι από κει ένα αργοκίνητο τρένο με κατεύθυνση προς τα δυτικά και μια κωμόπολη ονόματι Άθλον.

Την περίμενε οδηγός. «Η κυρία Ράιτ;»

Η Λιμπ είχε γνωρίσει πολλούς Ιρλανδούς. Στρατιώτες. Όμως από τότε είχαν περάσει χρόνια και ζορίστηκε λιγάκι να πιάσει την προφορά του.

Ο άνθρωπος μετέφερε το μπαούλο της στο όχημα που αποκαλούσε ταξιδιωτική άμαξα. Ιρλανδέζικος ευφημισμός: τίποτε το εκδρομικό δεν είχε, στην πραγματικότητα ένα απλό κάρο. Η Λιμπ βολεύτηκε στον ένα και μοναδικό πάγκο στη μέση της άμαξας, με τις μπότες της να κρέμονται πολύ πιο κοντά στον δεξιό τροχό απ' όσο θα ήθελε. Άνοιξε την ομπρέλα της με τον ατσάλινο σκελετό γιατί είχε αρχίσει να ψιλοβρέχει. Τουλάχιστον εκεί ήταν πιο ευχάριστα από το αποπνιχτικά ζεστό τρένο.

Από την άλλη πλευρά του πάγκου, με την πλάτη του να ακουμπάει σχεδόν στη δική της, ο αμαξάς χτύπησε το καμτσίκι του. «Άιντε, ξεκίνα!»

Το δασύτριχο πόνι ανασάλεψε.

Οι λιγοστοί άνθρωποι που κυκλοφορούσαν στον δρόμο με το πατικωμένο από οδοστρωτήρα χώμα τής φάνηκαν λιπόσαρκοι, πράγμα που η Λιμπ απέδωσε στην άθλια διατροφή τους – πατάτες ως επί το

πλείστον, και κατά τ' άλλα σχεδόν τίποτα. Ίσως σ' αυτήν οφειλόταν και το ότι ο οδηγός της είχε κάμποσα λειψά δόντια.

Ο άνθρωπος είπε κάτι ακατάληπτο.

«Πώς είπατε;»

«Μπαμ στο κέντρο, μαντάμ».

Η Λιμπ περίμενε διευκρινίσεις, υπομένοντας τα σκαμπανεβάσματα του κάρου.

Ο αμαξάς τής έδειξε προς τα κάτω. «Είμαστε ακριβώς στη μέση της χώρας εδώ πέρα».

Επίπεδα λιβάδια ριγωμένα από σκουρόχρωμη βλάστηση. Μπαλώματα από καστανοκόκκινη τύρφη. Δεν ήταν άλλωστε γνωστό ότι στα βαλτοτόπια θέριζαν οι αρρώστιες; Αραιά και πού, γκριζωπά ερείπια κάποιας αγροικίας, πνιγμένα σχεδόν από τις περικοκλάδες. Τίποτε απ' όλα αυτά δεν της φαίνονταν γραφικό. Ήταν ολοφάνερο ότι η ιρλανδική ενδοχώρα δεν ήταν παρά μια λακκούβα όπου λίμναζε η υγρασία: ο βαθουλωμένος κύκλος στο κέντρο ενός μικρού πιάτου.

Το εκδρομικό όχημα άφησε τον κεντρικό δρόμο και έστριψε σε έναν στενότερο χωματόδρομο με χαλίκι. Το ρυθμικό πατ-πατ πάνω στο караβόπανο της ομπρέλας της δυνάμωσε μαζί με τη βροχή. Παράγκες χωρίς παράθυρα· η Λιμπ φαντάστηκε μια οικογένεια με τα ζώα της μέσα στην καθεμιά, να κάθονται κουρνιασμένοι όλοι μαζί κοντά κοντά, γιατί έξω έβρεχε.

Ανά διαστήματα, ένα μονοπάτι ξεκινούσε από τον δρόμο και κατέληγε σε μια συστάδα από σκεπές που φανέρωνε την ύπαρξη κάποιου χωριού. Αλλά ποτέ δεν ήταν το σωστό χωριό, όπως αποδεικνυόταν στο τέλος. Η Λιμπ έπρεπε να είχε ρωτήσει τον οδηγό πόσο υπολόγιζε πως θα κρατούσε ακόμα το ταξίδι. Τώρα δεν τολμούσε, γιατί φοβόταν πως η απάντηση θα ήταν *έχουμε ακόμα δρόμο μπροστά μας*.

Το μόνο που της είχε πει η προϊσταμένη στο νοσοκομείο ήταν ότι

κάποιοι χρειάζονταν μια πεπειραμένη νοσοκόμα για δυο βδομάδες και για αποκλειστική απασχόληση. Παρέχονταν έξοδα διαμονής και ταξιδιού από και προς την Ιρλανδία, καθώς και μια ημερήσια αποζημίωση. Η Λιμπ δεν γνώριζε τίποτε για τους Ο' Ντόνελ αλλά υπολόγιζε ότι θα πρέπει να ήταν σχετικά εύποροι αφού είχαν τη δυνατότητα να απευθυνθούν στην Αγγλία και να ζητήσουν νοσοκόμα με καλύτερα προσόντα. Μόλις τώρα της πέρασε από το μυαλό να αναρωτηθεί πώς ήταν δυνατόν να γνωρίζουν ότι ο ασθενής δεν θα χρειαζόταν τις υπηρεσίες της περισσότερο ή λιγότερο από δεκαπέντε μέρες. Ίσως την ήθελαν για αντικαταστάτρια κάποιας άλλης νοσοκόμας.

Όπως και να 'χε το πράγμα, θα πληρωνόταν καλά για τον κόπο της και η καινούργια εμπειρία είχε ένα κάποιο ενδιαφέρον. Στο νοσοκομείο, η εκπαίδευσή της ήταν αντικείμενο θαυμασμού και αντιπάθειας ταυτόχρονα, αλλά από τα προσόντα της χρειαζόνταν μόνο τα απολύτως βασικά: αίσιμα, αλλαγή επιδέσμων, στρώσιμο κρεβατιών.

Αντιστάθηκε στην επιθυμία να βάλει το χέρι της κάτω από την κάπα και να βγάλει το ρολόι της· ούτε ο χρόνος θα προχωρούσε πιο γρήγορα έτσι, και επιπλέον κινδύνευε να βραχεί ο μηχανισμός.

Άλλη μια κατεστραμμένη αγροικία, με γυρισμένα τα νώτα στον δρόμο, αυτή. Οι τριγωνικές απολήξεις των τοίχων της τρυπούσαν σαν μομφές τον ουρανό. Τα αγριόχορτα δεν είχαν προλάβει ακόμα να τη σκεπάσουν. Η Λιμπ είδε φευγαλέα ένα μαύρο συνονθύλευμα πίσω από την τρύπα που κάποτε βρισκόταν η πόρτα. Άρα τούτη εδώ είχε καεί πρόσφατα. Μα πώς γινόταν να πιάσει φωτιά το στιδήποτε σ' εκείνη τη χώρα που μούλιαζε στο νερό; Κανείς δεν είχε μπει στον κόπο να απομακρύνει τα καρβουνιασμένα δοκάρια, άσε πια να φτιάξει καινούργιο σκελετό και να τον σκεπάσει με αχυροσκεπή. Αλήθευε λοιπόν ότι οι Ιρλανδοί ήταν ακαμάτηδες;

Εκεί που τελείωνε ο δρόμος και άρχιζε το οικόπεδο, στεκόταν μια γυναίκα με λερό σκουφί. Πίσω της ήταν μαζεμένα ένα τσουόρμο παιδιά. Ο θόρυβος του κάρου τούς έκανε να πλησιάσουν με τα χέρια

απλωμένα και τη χούφτα γουβωμένη σαν να ήθελαν να μαζέψουν βροχή. Η Λιμπ κοίταξε αλλού, αμήχανη.

«Η εποχή της πείνας», μουρμούρισε ο αμαξάς.

Μα ήταν μεσοκαλόκαιρο. Πώς ήταν δυνατό να πεινάνε τέτοια εποχή;

Οι μπότες της είχαν γεμίσει πιτσιλιές από τη λάσπη και τα χαλίκια που τίνιζε ο τροχός. Κάθε τόσο η εκδρομική άμαξα έγερνε καθώς έπεφτε σε μια λακκούβα τόσο βαθιά που η Λιμπ αναγκαζόταν να αρπαχτεί γερά από τον πάγκο για να μην πεταχτεί έξω.

Κι άλλες καλύβες, μερικές με τρία ή τέσσερα παράθυρα. Στάβλοι, αχυρώνες. Μια διώροφη αγροικία, μετά άλλη μία. Δύο άντρες φόρτωναν ένα κάρο. Γύρισαν, την κοίταξαν και ο ένας είπε κάτι που δεν ακούστηκε στον άλλον. Η Λιμπ έσκυψε και κοιτάχτηκε. Είχε τίποτε το παράξενο η ταξιδιωτική αμφίεσή της; Ίσως οι ντόπιοι ήταν τόσο τεμπέληδες ώστε παρατούσαν τη δουλειά τους για να χαζέψουν κάθε ξένο.

Μπροστά τους οι ασβεστωμένοι τοίχοι ενός κτιρίου με μυτερή σκεπή ξεχώριζαν μέσα στον ζόφο. Ο σταυρός στην κορυφή φάνερωνε πως ήταν ρωμαιοκαθολικό παρεκκλήσι. Μόνο όταν ο οδηγός τράβηξε τα γκέμια και το κάρο σταμάτησε, κατάλαβε η Λιμπ ότι είχαν φτάσει στον προορισμό της. Αυτό θα ήταν το χωριό, αν και για τα αγγλικά μέτρα δεν ήταν παρά ένα θλιβερό σύμπλεγμα κτισμάτων.

Τώρα συμβουλευτήκε το ρολόι της: σχεδόν εννέα, και ο ήλιος δεν είχε βασιλέψει ακόμα. Το πόνι έσκυψε και άρχισε να μασουλάει μια τούφα χόρτα. Όπως φαινόταν, αυτός ήταν ο μοναδικός δρόμος.

«Θα μείνεις στο πνευματοπωλείο».

«Πώς είπατε;»

«Στου Ράιαν». Της έδειξε με το κεφάλι αριστερά, προς ένα κτίριο χωρίς ταμπέλα.

Δεν ήταν δυνατόν. Η Λιμπ έπιασε το χέρι του και τον άφησε να βοηθήσει να κατεβεί, γιατί ήταν πιασμένη απ' το ταξίδι. Άπλωσε το

χέρι της και τίναξε την ομπρέλα, δίπλωσε το κερωμένο караβόπανο και το κούμπωσε σφιχτά. Σκούπισε το χέρι της στην εσωτερική μεριά της κάπας και πέρασε στο χαμηλοτάβανο μαγαζί.

Τη χτύπησε η αποφορά της τύρφης. Πέρα από τη φωτιά που σιγόκαιγε κάτω από τη χοντροκομμένη καμινάδα, ο χώρος φωτιζόταν μόνο από δυο τρεις λάμπες. Μια κοπέλα έσπρωχνε ένα μεταλλικό κουτί στη θέση του πάνω στο ψηλό ράφι.

«Καλησπέρα», είπε η Λιμπ. «Θαρρώ πως με φέρανε σε λάθος μέρος».

«Η Αγγλίδα θα είσαι», είπε η κοπέλα, κάπως πιο δυνατά απ' όσο χρειαζόταν, λες και η Λιμπ ήταν κουφή. «Θες να πας πίσω, να βάλεις μια μπουκιά φαΐ στο στόμα σου;»

Η Λιμπ συγκράτησε τα νεύρα της. Αν δεν υπήρχε κανονικό πανδοχείο, κι αν οι Ο' Ντόνελ δεν μπορούσαν ή δεν ήθελαν να προσφέρουν στέγη στη νοσοκόμα που είχαν προσλάβει, τα παράπονα δεν είχαν κανένα νόημα.

Πέρασε την πόρτα που ήταν δίπλα από την καμινάδα και βρέθηκε σε ένα μικρό δωμάτιο χωρίς παράθυρα. Εκεί καθόταν ήδη μια καλόγρια που το πρόσωπό της κρυβόταν σχεδόν ολότελα πίσω από τις κολλαριστές στρώσεις της καλύπτρας της. Η Λιμπ τινάχτηκε λιγάκι ξαφνιασμένη, γιατί είχε χρόνια να δει τέτοιο θέαμα· στην Αγγλία οι μοναχές δεν κυκλοφορούσαν με τέτοια ενδυμασία, από φόβο μήπως προκαλέσουν αντι-ρωμαιοκαθολικά αισθήματα. «Καλησπέρα», είπε ευγενικά.

Η μοναχή απάντησε με μια βαθιά υπόκλιση. Ίσως στα μέλη του τάγματός της απαγορευόταν να μιλούν σε αλλόθρησκους ή ίσως ακόμα και να είχαν δώσει όρκο σιωπής.

Η Λιμπ κάθισε στο δεύτερο τραπέζι –δεν υπήρχε κι άλλο– απέναντι από την καλόγρια, και περίμενε. Το στομάχι της γουργούρισε – ήλπιζε όχι τόσο δυνατά ώστε ν' ακουστεί. Το αυτί της έπιασε έναν αμυδρό ρυθμικό ήχο που μάλλον ερχόταν κάτω από τα μαύρα ράσα της γυναικάς; οι χάντρες του περιβόητου ροζάριου.

Όταν επιτέλους το κορίτσι έφερε τον δίσκο, η καλόγρια έσκυψε το κεφάλι της και άρχισε να μουρμουρίζει. Η Λιμπ υπέθεσε ότι έλεγε την ευχαριστήρια προσευχή.

Μια μάλλον περίεργη ποικιλία πιάτων: ψωμί από βρόμη, λάχανο, κάποιο απροσδιόριστο ψάρι. «Να πω την αλήθεια, περίμενα πατάτες», είπε στο κορίτσι.

«Α, για δαύτες θα περιμένουμε κανα μήνα ακόμα».

Α, μάλιστα. Τώρα καταλάβαινε γιατί ήταν εποχή πείνας στην Ιρλανδία. Αφού έπρεπε να περιμένουν άλλον ένα μήνα μέχρι τη σοδειά.

Τα πάντα είχαν τη γεύση της τύρφης, αλλά βάλθηκε να μην αφήσει ψίχουλο στο πιάτο της. Από το Σκούταρι, που οι μερίδες των νοσοκόμων ήταν τόσο μικρές όσο και των φαντάρων, της ήταν αδύνατον να σπαταλήσει έστω και μια μπουκιά.

Θόρυβος έξω στο μπακάλικο, και ύστερα από λίγο μπήκε μια παρέα τεσσάρων ατόμων. «Βοήθειά σας ο Θεός όλων εδώ μέσα», είπε ο πρώτος άντρας.

Μην ξέροντας τι να απαντήσει, η Λιμπ κούνησε το κεφάλι της.

«Κι εσένανε», μουρμούρισε η καλόγρια και έκανε τον σταυρό της αγγίζοντας μέτωπο, στήθος, αριστερό και δεξί ώμο. (Ήταν γύρω στα σαράντα με πενήντα, και η Λιμπ πρόσεξε πως είχε κάπως γουρλωτά μάτια και χοντρά χέρια σαν χωριάτισσας). Μετά έφυγε – είτε επειδή είχε τελειώσει το λιτό της γεύμα είτε για να παραχωρήσει το δεύτερο τραπέζι στους νεοφερμένους.

Ήταν φασαριόζικη παρέα αυτοί οι αγρότες και οι γυναίκες τους. Άραγε ήταν αλλού προηγουμένως και έπιναν όλο το απόγευμα της Κυριακής; Τώρα κατάλαβε τη φράση του αμαζά. Όχι στοιχειωμένο μπακάλικο: *οινοπνευματοπαντοπωλείο*, μπακάλικο που πρόσφερε και οινοπνευματώδη.

Από το κουβεντολόι τους, που περιστρεφόταν γύρω από κάποιο εκπληκτικό θαύμα που δεν θα το πίστευαν αν δεν το είχαν δει με

τα ίδια τους τα μάτια, η Λιμπ συμπέρανε πως έρχονταν από κάποιο πανηγύρι.

«Εκείνοι οι άλλοι είναι από πίσω, άκου τι σου λέω», είπε ένας άντρας με γενειάδα. Η γυναίκα του τον σκούνησε με τον αγκώνα, αλλά εκείνος επέμεινε. «Την έχουνε μη βρέξει και μη στάξει».

«Κυρία Ράιτ;»

Γύρισε το κεφάλι της.

Ο άγνωστος που στεκόταν στην πόρτα χτύπησε με την παλάμη το γλέκο του «Δόκτωρ ΜακΜπρίρτι».

Ήταν το όνομα που της είχε δώσει η προϊσταμένη. Η Λιμπ σηκώθηκε για να του σφίξει το χέρι. Πυκνές άσπρες φαβορίτες, ελάχιστα μαλλί στο κεφάλι. Τσαλακωμένο σακάκι, ώμοι πασπαλισμένοι πιτυρίδα, και μπαστούνι με στρογγυλή λαβή. Γύρω στα εβδομήντα;

Οι αγρότες και οι γυναίκες τους παρακολουθούσαν τη σκηνή με ενδιαφέρον.

«Καλοσύνη σας που κάνατε τόσο μεγάλο ταξίδι», είπε ο γιατρός, λες και η Λιμπ είχε έρθει για επίσκεψη και όχι για να αναλάβει συγκεκριμένη δουλειά. «Είχε πολλή φουρτούνα; Αν τελειώσατε το φαγητό σας...» πρόσθεσε χωρίς να της αφήσει χρόνο να απαντήσει.

Τον ακολούθησε και βγήκαν στο μαγαζί. Το κορίτσι έπιασε μια λάμπα, την κράτησε ψηλά και τους έκανε νόημα να ανεβούν μια στενή σκάλα.

Το δωμάτιο ήταν μια σταλιά. Το μπαούλο της Λιμπ έπιασε το μεγαλύτερο μέρος του ελεύθερου χώρου. Δηλαδή είχαν την απαίτηση να κουβεντιάσει τετ-α-τετ με τον δόκτορα ΜακΜπρίρτι εκεί μέσα; Δεν υπήρχε άλλο ελεύθερο δωμάτιο ή η κοπέλα δεν είχε το νιονιό να κανονίσει καλύτερα τα πράγματα;

«Πολύ ωραία, Μάγκι», είπε ο γιατρός. «Πώς πάει ο βήχας του πατέρα σου;»

«Σχεδόν του πέρασε».

«Λοιπόν, κυρία Ράιτ», είπε ο γιατρός μόλις έμειναν μόνοι, δει-

χνοντάς της τη μία και μοναδική ψάθινη καρέκλα.

Η Λιμπ θα προτιμούσε να μείνει μόνη της για ένα δεκάλεπτο πρώτα, να χρησιμοποιήσει το δοχείο νυκτός και το λαβομάνο. Οι Ιρλανδοί ήταν διαβόητοι για την έλλειψη λεπτότητας.

Ο γιατρός στηρίχτηκε στο μπαστούνι του. «Ποια είναι η ηλικία σας, αν επιτρέπεται;»

Ωστε θα περνούσε από συνέντευξη επιτόπου, παρόλο που της είχαν δώσει να καταλάβει ότι η δουλειά ήταν ήδη δική της. «Κοντεύω τα τριάντα, γιατρέ».

«Χήρα, αν δεν απατώμαι. Αποφασίσατε να γίνετε νοσοκόμα όταν βρεθήκατε, ε... χωρίς άλλους πόρους;»

Τι έκανε ο ΜακΜπρίρτι; Έλεγγε τις πληροφορίες που του είχε δώσει η προϊσταμένη για κείνη; Κούνησε το κεφάλι της καταφατικά. «Λιγότερο από ένα χρόνο μετά τον γάμο μου».

Έτυχε να διαβάσει ένα άρθρο για τους χιλιάδες στρατιώτες που υπέφεραν από τραύματα ή χολέρα και δεν υπήρχε κανείς να τους φροντίσει. Οι *Τάιμς* ανακοίνωναν ότι είχε συγκεντρωθεί το ποσό των εφτά χιλιάδων λιρών με σκοπό να αποσταλεί στην Κριμαία μια ομάδα από Αγγλίδες που θα απασχολούνταν ως νοσοκόμες. Αυτό, σκέφτηκε τότε –με τρόπο, αλλά και με δέος για την ίδια της την τόλμη– πιστεύω πως θα μπορούσα να το κάνω αυτό. Είχε χάσει ήδη τόσα πολλά, ώστε δεν την ένοιαζε η αποκοτιά.

Το μόνο που είπε τώρα στον γιατρό ήταν, «ήμουν είκοσι πέντε χρονών».

«Ωστε Αηδονάκι¹, λοιπόν!», αναφώνησε με θαυμασμό.

Α, μάλιστα, η προϊσταμένη τού το είχε πει κι αυτό. Η Λιμπ πάντα

---

1. Όπως φαίνεται αμέσως παρακάτω, γίνεται λογοπαίγνιο με το όνομα της Φλόρενς Νάτινγκεϊλ (nightingale στα αγγλικά σημαίνει αηδόνη), της περίφημης νοσοκόμας που διακρίθηκε για τη δράση της στον πόλεμο της Κριμαίας (1854-1856) και αργότερα ίδρυσε την πρώτη σχολή επαγγελματιών νοσοκόμων στο Λονδίνο. (Σ.τ.Μ.)

δίσταζε να αναφέρει στην κουβέντα το όνομα της μεγάλης κυρίας, και δεν της άρεσε καθόλου το παρατσούκλι που είχαν κολλήσει σε όλες όσες είχε εκπαιδεύσει, λες και ήταν κούκλες που είχαν βγει από το ηρωικό καλούπι της μισ Ν. «Ναι, είχα την τιμή να υπηρετήσω υπό τις διαταγές της στο Σκούταρι».

«Ευγενές έργο».

Της φαινόταν αφύσικο να πει όχι, αλαζονικό να πει ναι. Εκείνη τη στιγμή κατάλαβε ότι το όνομα της Νάιτινγκεϊλ ήταν ο μόνος λόγος που είχε κάνει τον γιατρό να κουβαλήσει μια νοσοκόμα από την άλλη πλευρά της Ιρλανδικής Θάλασσας. Ήταν φανερό ότι ο ηλικιωμένος Ιρλανδός θα ήθελε ν' ακούσει κι άλλα για την ομορφιά, την αυστηρότητα, την ιερή αγανάκτηση της δασκάλας της. «Ήμουν νοσηλεύτρια» είπε αντ' αυτού.

«Εθελόντρια;»

Η πρόθεσή της ήταν να του διευκρινίσει, αλλά εκείνος το είχε πάρει στραβά, και το πρόσωπό της κοκκίνισε. Αλήθεια, όμως, τι λόγο είχε να ντρέπεται; Η μισ Ν πάντοτε τους υπενθύμιζε πως το ότι πληρώνονταν δεν μείωνε τον αλτρουισμό τους. «Όχι, εννοώ ότι ήμουν από τις νοσοκόμες που είχαν περάσει εκπαίδευση, όχι τις απλές αδελφές. Ο πατέρας μου ήταν ευγενής», πρόσθεσε κάπως αμήχανα. Όχι πλούσιος, αλλά τέλος πάντων.

«Α, πολύ ωραία. Και πόσον καιρό είσαστε στο νοσοκομείο;»

«Τον Σεπτέμβριο κλείνουν τρία χρόνια». Αυτό ήταν από μόνο του αξιοθαύμαστο, αφού οι περισσότερες νοσοκόμες δεν έμεναν πάνω από μερικούς μήνες: ανεύθυνα παλιοθήλυκα, αντάξιες επίγονοι της κυρίας Γκραμπ², που γκρίνιαζαν για τη μερίδα της μαύρης μπίρας. Όχι πως την ίδια την εκτιμούσαν ιδιαίτερα εκεί· είχε ακούσει την προϊσταμένη να χαρακτηρίζει τις παλαιμάχες της εκστρατειέ-

---

2. Πρακτική νοσοκόμα, ηρωίδα του Καρόλου Ντίκενς· άξεστη, ρυπαρή, με αδυναμία στο αλκοόλ και σήμα κατατεθέν της την πανταχού παρούσα μεγάλη ομπρέλα, που στο τέλος πήρε το όνομά της.(Σ.τ.Μ.)

ας της Μις Ν στην Κριμαία *ψηλομύτες*. «Μετά το Σκούταρι δούλεψα σε διάφορες οικογένειες», πρόσθεσε, «και φρόντισα τους γονείς μου στη διάρκεια της ασθένειάς τους μέχρι τον θάνατό τους».

Ο ΜακΜπρίρτι κούνησε το κεφάλι του πάνω κάτω. «Έχετε φροντίσει ποτέ παιδί, κυρία Ράιτ;»

Η Λιμπ αιφνιδιάστηκε, αλλά στιγμιαία μόνο. «Υποθέτω ότι οι βασικές αρχές είναι ίδιες. Παιδί είναι ο ασθενής μου;»

«Μμμ. Η Άννα Ο' Ντόνελ».

«Δεν μου έχουν πει από τι πάσχει».

Ο γιατρός αναστέναξε.

Άρα κάτι ανίατο, συμπέρανε η Λιμπ. Αλλά με αργή εξέλιξη, αφού ακόμα δεν είχε σκοτώσει το παιδί. Φυματίωση, κατά πάσα πιθανότητα, μ' αυτό το υγρό κλίμα.

«Δεν είναι ακριβώς άρρωστη. Το έργο σας θα είναι απλώς να την παρακολουθείτε».

Περίεργο ρήμα. Η απαίσια νοσοκόμα στο *Τζέιν Έιρ*, επιφορτισμένη με το καθήκον να φυλάει τη σχιζοφρενή που ήταν κλειδωμένη στη σοφίτα. «Δηλαδή με έστειλαν εδώ για να... παριστάνω τον δεσμοφύλακα;»

«Όχι, όχι, απλώς για να παρατηρείτε».

Μα η παρατήρηση ήταν μόνο το πρώτο μέρος του γρίφου. Η μις Ν δίδασκε τις νοσοκόμες της να παρατηρούν προσεκτικά έτσι ώστε να καταλαβαίνουν τι χρειάζεται ο ασθενής και να του το παρέχουν. Όχι φάρμακα –αυτό ήταν δουλειά του γιατρού– αλλά όλα εκείνα τα εξίσου απαραίτητα για την ανάρρωσή του: φως, αέρα, καθαριότητα, ανάπαυση, άνεση, τροφή και συζήτηση. «Αν σας καταλαβαίνω...»

«Αμφιβάλλω αν με καταλαβαίνετε, και το σφάλμα είναι δικό μου». Ο ΜακΜπρίρτι ακούμπησε την άλλη γροθιά του στην άκρη του λαβομάνου, σάμπως οι δυνάμεις του να τον εγκατέλειπαν.

Η Λιμπ θα του πρόσφερε ευχαρίστως την καρέκλα αν είχε τρόπο να το κάνει χωρίς να τον προσβάλει.

«Δεν θέλω για κανένα λόγο να σας προκαταλάβω», συνέχισε, «μπορώ να πω όμως ότι πρόκειται για άκρως ασυνήθιστη περίπτωση. Η Άννα Ο' Ντόνελ ισχυρίζεται –ή μάλλον οι γονείς της ισχυρίζονται– ότι δεν έχει λάβει τροφή από τη μέρα των ενδέκατων γενεθλίων της».

Η Λιμπ έσμιξε τα φρύδια της. «Άρα είναι άρρωστη».

«Δεν έχει καμία γνωστή ασθένεια. Γνωστή σ' εμένα, δηλαδή», απάντησε ο ΜακΜπρίρτι διορθώνοντας την πρώτη του δήλωση. «Απλώς δεν τρώει».

«Εννοείτε όχι στερεά τροφή;» Είχε ακούσει για την παραξενιά των μοντέρνων δεσποινίδων να τρέφονται αποκλειστικά με βρασμένο αραρούτι ή ζωμό κρέατος επί μέρες στη σειρά.

«Κανενός είδους τροφή», τη διόρθωσε ο γιατρός. «Δεν μπορεί να δεχθεί τίποτε εκτός από καθαρό νερό».

Δεν μπορώ σημαίνει δεν θέλω, όπως έλεγε και η γνωστή δασκαλίστικη ρήση. Εκτός... «Μήπως το καημένο το παιδί έχει κάποιου είδους γαστρική απόφραξη;»

«Αν έχει, δεν κατάφερα να τη βρω».

Η Λιμπ είχε σαστίσει. «Έντονη ναυτία;» Είχε γνωρίσει γυναίκες σε ενδιαφέρουσα που το στομάχι τους δεν ανεχόταν την παραμικρή τροφή.

Ο γιατρός κούνησε το κεφάλι του αρνητικά.

«Είναι μελαγχολική;»

«Δεν θα το έλεγα. Είναι μια ήσυχη, ευσεβής κοπελίτσα».

Α, οπότε μάλλον θα επρόκειτο για θέμα θρησκευτικού ζήλου, όχι ιατρικό πρόβλημα. «Ρωμαιοκαθολική;»

Η χειρονομία που έκανε ο γιατρός έλεγε τι άλλο;

Βέβαια. Τόσο μακριά από το Δουβλίνο ήταν σχεδόν όλοι καθολικοί. Και ο ίδιος ο γιατρός θα ήταν, κατά πάσα πιθανότητα. «Υποθέτω ότι της εξηγήσατε τους κινδύνους της νηστείας», είπε η Λιμπ.

«Ασφαλώς της εξήγησα. Και οι γονείς της επίσης, όταν ξεκίνησαν όλα. Αλλά η Άννα είναι αμετάπειστη».

EMMA DONOGHUE

ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Μέσα του 19ου αιώνα. Σ' ένα μικρό ιρλανδικό χωριό, ένα εντεκάχρονο κορίτσι επιβιώνει επί μήνες χωρίς φαγητό. Θαύμα; Ιατρικό φαινόμενο; Ή μήπως θρασύτατη απάτη; Μία νοσοκόμα, εκπαιδευμένη στην Κριμαία πλάι στη Φλόρενς Νάιτινγκκείλ και περήφανη γι' αυτό, προσλαμβάνεται για να παρακολουθεί το παιδί. Περιηγητές συρρέουν για να το αγγίξουν. Ένας δημοσιογράφος φτάνει από το Δουβλίνο για να καλύψει το γεγονός. Όμως το παιδί σιγά σιγά φθίνει. Αναστατωμένη από το ενδεχόμενο του θανάτου του μικρού κοριτσιού, με μόνο της συμπαραστάτη τον δημοσιογράφο, η νοσοκόμα θα αντιστρατευτεί τις προλήψεις, τις δεισιδαιμονίες και τη θρησκευτική υστερία μιας ολόκληρης κοινότητας, και θα προσπαθήσει να αποτρέψει τις ολέθριες συνέπειες ενός τρομερού μυστικού.

Συναρπαστικό ψυχολογικό θρίλερ, ολοζώντανο μυθιστόρημα εποχής και συνάμα φλογερή ερωτική ιστορία, το βιβλίο εξερευνά με ευαισθησία και τόλμη τη φύση της πίστης, της εμπιστοσύνης και της αγάπης.

Σπαρακτικό και κρυστάλλινα υπερβατικό.

New York Times

Ένας μύθος απέριτος και ανησυχητικός όσο το σώμα της Άννας που φθίνει προς την ανυπαρξία. Η Donoghue μάς κρατά καθηλωμένους.

Chicago Tribune

ISBN 978-960-569-729-7

9 789605 169729 7

Κωδ. μηχ/σης 25.092

www.epbooks.gr